



GULDBORGSUND

# CENTRALBIBLIOTEKET

## ÅRSRAPPORT 2008

BERETNING OG REGNSKAB FOR CENTRALBIBLIOTEKSFUNKTIONEN 2008

## Beretning

### Centralbibliotekets betjeningsområde

Centralbibliotekets betjeningsområde dækkede i 2008 flg. 4 kommuner: Næstved, Vordingborg, Guldborgsund og Lolland med i alt ca. 238.000 indbyggere (pr.1. januar 2008).

På IT-fronten drifter Guldborgsund-bibliotekernes bibliotekssystem DDE Libra Faxe Kommunes folke- og skolebiblioteker, Vordingborg Kommunes folkebiblioteker samt Nykøbing F. Katedralskole. Udviklingen af bibliotekssystemet med forskellige services, som Guldborgsund-bibliotekerne har iværksat de senere år, fortsætter derfor til gavn for det velfungerende tværkommunale IT-samarbejde.

### Guldborgsund-bibliotekerne generelt

Biblioteksarbejdet på Guldborgsund-bibliotekerne har i 2008 som i det foregående år før været påvirket af strukturreformens kommunesammenlægninger i betjeningsområdet.

Biblioteksstrukturen i Centralbibliotekets hjemkommune, Guldborgsund, består fra 1. januar 2008 af et hovedbibliotek og 5 lokalbiblioteker samt en bogbus.

For at tilgodese borgerne i den meget langstrakte sydlige del af Falster og for at imødegå vanskeliggørelsen af benyttelsen af bibliotekerne p.g.a. de dårlige trafikale forbindelser, er betjeningen med bogbus udvidet til også at omfatte Gedser og 3 andre områder i den sydlige del af Falster. Desuden er det ved at nedlægge nogle holdepladser i den nordlige tyndtbefolkede del af Falster blevet muligt at etablere nogle længe ønskede holdepladser på den nordøstlige del af Lolland (i den gamle Saksøbing Kommune). Den nuværende bogbusbetjening er i slutningen af 2008 blevet foreløbig evalueret, og der er justeret for uhensigtsmæssigheder i bogbussens køreplan

Den udvidede bogbusbetjening og desuden en udvidet hjemmelånerordning i den sydlige del af kommunen er muliggjort ved lukningen af Gedser Bibliotek pr. 1. januar 2007, hvor såvel budget som personaletimer blev bevaret i Guldborgsund-bibliotekernes budget.

Guldborgsund-bibliotekerne fik ny stadsbibliotekar den 1. januar 2008. Stadsbibliotekaren fik kort efter sin tiltræden i opdrag af fagdirektøren at harmonisere Guldborgsund-bibliotekerne yderligere ved bl.a. at foretage en organisationsændring og en ændring af ledelsesstrukturen. 2008 var således et år, hvor der blev arbejdet frem mod en planlægning og en realisering af ny ledelsesstruktur og ny organisation. Et arbejde, der vil fortsætte også i 2009.

### Budget

Guldborgsund-bibliotekernes nettodriftsbudget udgjorde i 2008 35.187.000 kr. svarende til en primærkommunal udgift for Guldborgsund Kommune på 553 kr. pr. indbygger. Statens grundtilskud inkl. tilskud til kørselsordningen udgjorde i 2009: 2.465.387 kr., svarende til 10,36 kr. pr. indbygger i betjeningsområdet.

### Statistik

Guldborgsund-bibliotekernes interurbanudlån var i 2008 44.086 heraf 24.311 til folkebiblioteker i centralbiblioteksområdet.

### Anskaffelse af materialer og lånesamarbejde

Indkøb og materialevalg er præget af, at overbygningen især på det trykte område og på fastmedier på musikområdet fortsat i et vist omfang skal supplere betjeningsområdets bibliotekers materialesamlinger.

I betjeningsområdet og især i Næstved og Nykøbing Falster, er placeret en lang række mellemlange og videregående uddannelser. De studerendes krav til biblioteksbetjening er ikke faldende trods faglig biblioteksbetjening på så godt som alle uddannelsesinstitutioner.

### **Informationstjeneste, råd og vejledning**

Guldborgsund-bibliotekernes informationstjeneste anvendes af biblioteker og uddannelsesinstitutioner især til specialistspørgsmål, til hjælp til søgninger i databaser og til EU-spørgsmål. Ikke alle licenser anvendes lige meget på alle biblioteker eller på den enkelte uddannelsesinstitution. Det er vanskeligt for medarbejderne at holde rutine og viden ved lige, hvis søgningerne er få, og efterspørgselen efter videregående information trods adgang til licensen er lille.

Sammen med de øvrige Centralbiblioteker har Guldborgsund-bibliotekerne indgået licensaftaler om elektroniske serierpublicationer, faktadatabaser og bibliografiske databaser, ligesom betjeningsområdets biblioteker er indgået i aftaler om forskellige fælleslicenser.

### **Samordning af folkebibliotekssamarbejdet**

#### ***Kursusvirksomhed***

2008 har som tidligere år været præget af en sæson med planlægning af mange ønskede lokale kurser for bibliotekerne i betjeningsområdet. Det blev aftalt med bibliotekerne i betjeningsområdet, at der ikke blev udbudt kurser i foråret. Dette skyldes at projekt "23 ting" blev sat i gang i februar og løb henover sommeren og dermed erstattede den sædvanlige kursusvirksomhed. "23 ting" havde deltagelse af 209 medarbejdere, hvoraf 120 gennemførte hele kursusforløbet.

I efteråret var der planlagt 4 kursusdage og 1 temadag. Alle kursusdage og temadagen blev gennemført med i alt 89 deltagere. Kursernes indhold har været: Bøger skal læses så alle hører dem (skønlitterær formidling), pressemeddelelser – levende forståelige og interessevækkende, elektroniske ressourcer – sæt turbo på formidlingen, What's in it for me (Bibliotek 2:0 og nye muligheder for bruger-til-bruger formidling), fremtidens biblioteksbetjening af børn.

#### ***Børnekultur m.m.***

Bibliotekslederne i centralbiblioteksområdet tog i 2008 initiativ til en konferencen: Fremtidens biblioteksbetjening af børn. Konferencen tog sit udgangspunkt i rapporten af samme navn og deltagerkredsen var biblioteksledere, mellemledere og børnebibliotekarere fra de 4 kommuner i betjeningsområdet. Et af formålene med konferencen var at idéudvikle et samarbejdsprojekt, som de 4 bibliotekerne efterfølgende skulle søge midler til fra udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker. Resultatet af idéudviklingen samt en senere konkretisering udmøntede sig i udviklingsprojektet "Børnebibliotekaren som playmaker", som foruden de 4 biblioteker har Roskilde bibliotek og Århus kommunes Biblioteker som partnere og som eksterne samarbejdspartnere LEGO, Danfoss Universe og Experimentarium. Ultimo 2009 modtog Guldborgsund-bibliotekerne positivt svar på ansøgningen.

Børnebibliotekarerne har deltaget aktivt i landsdækkende projekter, kampagner og konkurrencer, bl.a. Læselyst-projektet og DM i oplæsning.

Der er etableret tilbud med ca. 60 færdigpakkede poser til travle småbørnsforældre: Fix & Færdig poser. Projektet blev fortsat i 2008.

Guldborgsund Kommune blev i efteråret 2007 af Kulturministeriet valgt som modelkommune for forsøg indenfor børnekultur, hvilket udmøntede sig i 2 konkrete projekter. Guldborgsund-bibliotekerne var i 2008 en aktiv medspiller i planlægningen af det ene af forsøgene: Sund sans, som handler om at få kultur ud i kommunens børneinstitutioner. I 2009 igangsættes den praktiske side af Sund Sans og bibliotekernes bidrag er et fortællertelt, hvor 2 børnebibliotekarere fortæller og læser for børnene samtidig med at indholdet i bøgerne visualiseres i form af nogle af de konkrete effekter, der fortælles om i bøgerne. Fortællerteltet, som blev til i forbindelse med Snevideprojektet, der er beskrevet i Årsrapport 2007, deltog i øvrigt som workshop i den store internationale børnebogs-konference, som IBBY afholdt i København i september 2008.

#### ***Mødevirksomhed***

Der har været afholdt studieture og møder i centralbiblioteksregi for medarbejdere i de tekniske afdelinger, voksen- og musikbibliotekerne, børnebibliotekerne samt for bibliotekslederne.

Deltagerantal:

Tekniske afdelinger og udlånsekspeditioner: 18, voksen- og musikbiblioteker: 33, Børnebiblioteker: 78 samt biblioteksledermøder: 29 –i alt 158 deltagere.

### Konferencer, møder m.v.

Guldborgsund-bibliotekernes ledelse og personale har ud over Biblioteksstyrelsens årlige biblioteksledermøde og Danmarks Biblioteksforenings årsmøde deltaget i flere landsdækkende møder om f.eks. kursuskoordinering i Net2-regi, Bibliotekernes Netguide, licens-følgegruppemøder, Status over børnelitteraturen, Netseminar, Udvikling af lokalbiografisk arbejde, Innovationsnetværk, Markomnetværk samt Fysiske rum-netværk.

### Ikke-obligatoriske opgaver

I 2008 deltog Guldborgsund-bibliotekerne i arbejdet med følgende nettjenester: Bibliotekernes Netguide, Biblioteksvagten, Litteratursiden.dk, E17, Musikbibliotek.dk og DotBot.

### Kørselsordning

I 2008 har arbejdet med kørselsordningen udelukkende bestået i sortering af materialer til betjeningsområdet, administrativt arbejde vedr. betaling for kørsel samt kontakt mellem bibliotekerne og Styrelsen for Bibliotek og Medier.

### Brugerundersøgelse

I 2008 gennemføres brugerundersøgelsen "Det mener vi om centralbiblioteket" ikke. Det er besluttet af Styrelsen for Bibliotek og Medier. Imidlertid er det nødvendigt i forhold til et af Guldborgsund-bibliotekernes resultatmål at gennemføre brugerundersøgelsen på et enkelt punkt. Det gælder tilfredsheden med titelspredningen på centralbibliotekets materialer. Resultatet af brugerundersøgelsen er et samlet gennemsnit på 4,225 set i forhold til samtlige materialetyper.

Brugerundersøgelse 2008				
Hoved-spørgsmåls-nummer	Spørgsmål:	Kategorier:	Skala fra 1 til 5 Gennemsnit med en decimal	Antal besvarelser
1	Hvor tilfreds er du med titelspredningen (bredden) i centralbibliotekets materialebestand, fordelt på materialetype.	Bøger og tidsskrifter	4,3	3
		Lydbøger	4,3	3
		Levende billeder (VHS)	4,0	3
		Elektroniske dokumenter	4,3	3

### Vurdering af årets faglige resultat

Guldborgsund-bibliotekerne satser fortsat aktivt på at skabe de optimale muligheder for kompetenceudvikling af bibliotekernes medarbejdere. Vi afholder fortsat adskillige kurser lokalt i hovedbibliotekets undervisningslokale. Der afsættes personaleressourcer til at udvikle kursusmaterialer og undervise og det forsøges på alle fronter at gøre bibliotekernes medarbejdere selvhjulpne og gearede IT-mæssigt til de voksende krav fra brugerne

Det er Guldborgsund-bibliotekernes vurdering, at bibliotekernes forventninger til centralbiblioteksfunktionen i det forløbne år er blevet indfriet og at Guldborgsund-bibliotekerne kan stå ved den faglige indsats i årets løb.

<b>Målrapportering 2008</b>			
<b>Anskaffelse og vedligeholdelse af materialer</b>			
<b>Resultatkrav</b>	<b>Årets resultatmål</b>	<b>Beskrivelse af resultat</b>	<b>Målopfyldelsesprocent</b>
<b>1. Materialeoverbygning</b>			
At sammensætte overbygningens medietyper sådan, at den imødekommer bibliotekerne i cb-områdets behov	At den årlige brugerundersøgelse udviser en tilfredshedsgrad på gennemsnitlig 4,2 i spørgsmålet om titelspredningen (bredden) i centralbibliotekets materialebestand fordelt på materialetype	Brugerundersøgelsen udviser en tilfredshedsgrad på 4,225	100 %
<b>2. Informationstjeneste</b>			
At udbygge råd og vejledning på nettet i brug af sociale teknologier	At udbyde et kursus for cb-områdets biblioteker i anvendelse af de sociale teknologier i forbindelse med bibliotekernes formidling	Der har været afholdt et kursus i december med titlen: "What's in it for me" med fokus på de sociale teknologier og bibliotekernes formidling.	100 %
<b>3. Råd og vejledning</b>			
At etablere et regionalt kompetenceudviklingsprojekt på bibliotekerne i cb-området om web 2.0 baseret på konceptet "23 ting"	At centralbiblioteket som projektleder gennemfører "23 ting" i cb-området for minimum 50% af personalet	209 medarbejdere startede i februar 2008 på "23 ting" og 121 gennemførte alle 23 ting.	100 %
At udbyde kompetenceudviklende kurser/temadage/konferencer i overensstemmelse med bibliotekernes behov	At gennemføre minimum 4 kurser i markedsføringsstrategier, formidling og personlig udvikling	Der er gennemført 1 konference og 3 kompetenceudviklende kurser i efteråret 2008.	100 %
<b>4. Samordning af folkebiblioteksopgaver</b>			
At etablere samarbejde med biblioteker og andre relevante institutioner om konceptet: Færdigpakkede emnerelaterede materialeposer rettet mod børn i alderen 1½ - 6 år og småbørnsforældre	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) At udbrede kendskabet i yderligere 2 biblioteker</li> <li>2) At videreudvikle den fysiske formidling med netbaseret bestilling rettet specielt mod målgruppen</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Yderligere 2 biblioteker gør brug af konceptet.</li> <li>2) Der er ikke udviklet mulighed for netbaseret bestillingsmulighed.</li> </ol>	50 %

## Aktivitetsoplysninger 2008

1. Materialer			
Bibliotekets totale anskaffelser af materialer opdelt på kategorier	Antal	Kr.	Enhedsomkostninger
Bøger	17.684	2.992.000	169
Seriepublikationer, abonnementer	2348	841.000	358
Lydbøger	695	433.000	623
Musikoptagelser	7648	938.000	123
Levende billeder	1008	490.000	486
Multimediematerialer	418	292.000	698
Licenser fra eksterne leverandører	3359	366.000	109

2. Samordning	
	Antal
Biblioteksledermøder	4
Undersøgelser, sammenligninger og analyser vedr. biblioteksvirksomhed i cb-området	0
Nye samarbejdsaftaler i cb-området som CB har været involveret i	0

3. Kompetenceudvikling	
	Antal
Møder i erfagrupper/ faglige udvalg	5
Faglige undervisnings- og kursus-sessioner for eget CB-område	8
Faglige undervisnings- og kursus-sessioner i netværksregi	0
Totale antal kursusdeltagere	298

4. Personaleressourcer brugt på formål			
	Årsværk med to decimaler	Udgifter til personale kr.	Enhedsomkostninger pr. årsværk kr.
Materialeoverbygning	2,09	794.626	379.701
Informationstjeneste	0,17	72.186	436.748
Råd og vejledning	0,36	154.197	430.399
Samordning af folkebibliotekssamarbejdet	0,52	221.925	430.399

Regnskab 2008								
	Indtægter			Køb af materialer og tjenesteydelser kr.	Lønomkostninger kr.	Udgifter i alt kr.	Resultat Indt. - udgift. kr.	% - del af udgifterne anvendt til formålet
	CB-tilskud kr.	Øvrige indtægter kr.	Indtægter i alt kr.					
Materialeoverbygning	1.529.194		1.529.194	657.407	794.626	1.452.033	77.161	58
Informationstjeneste	72.819		72.819		72.186	72.186	633	3
Råd og vejledning	97.092	21.900	118.992	86.317	154.197	240.514	-121.522	10
Samordning af folkebiblioteksopgaver	267.002		267.002	26.387	221.925	248.312	18.690	10
Generel ledelse og administration	461.185		461.185	246.300	249.120	495.420	-34.235	20
<b>Grundtilskud i alt</b>	<b>2.427.292</b>	<b>21.900</b>	<b>2.449.192</b>	<b>1.016.411</b>	<b>1.492.054</b>	<b>2.508.465</b>	<b>-59.273</b>	<b>100</b>
Musik og multimedier i fast form						0	0	
Musik i elektronisk form						0	0	
Elektroniske lekstlicenser						0	0	
Internetydelser						0	0	
Koordinering af kompetenceudvikling						0	0	
Kørselsordning	38.095	9075	47.170		84.500	84.500	-37.330	
<b>I alt</b>	<b>2.465.387</b>	<b>30.975</b>	<b>2.496.362</b>	<b>1.016.411</b>	<b>1.576.554</b>	<b>2.592.965</b>	<b>-96.603</b>	

### Kommentarer til regnskabet på formål

#### **Materialeoverbygning og anskaffelser**

Forbruget til overbygningsmaterialer opgøres løbende efter hvert materialevalgsmøde året igennem. Der foreligger detaljeret oversigt over forbruget. Der er på området "seriepublikationer" foretaget et kvalificeret skøn over, hvilke seriepublikationer, der ikke ville blive indkøbt, såfremt Guldborgsund-bibliotekerne ikke havde en overbygningsforpligtelse.

#### **Informationstjeneste**

Informationstjenesten omfatter almindelig oplysningstjeneste for bibliotekerne, licenskoordinering, licensmarkedsføring, EU-spørgsmål m.m.

#### **Råd og vejledning**

I råd og vejledning indgår planlægning af kurser for bibliotekerne og samarbejde i NET2, planlægning og deltagelse i studieture, seminarer og temamøder, IT-rådgivning af bibliotekerne, rådgivning om materialevalg m.m.

#### **Samordning af folkebiblioteksarbejdet**

Som tidligere har samordningen bestået bl.a. af møder om materialeoverbygning, samarbejde om hjemmesideudformning, konferencer og møder, SKI-aftaler, biblioteksledermøder, møder i licensfølgegruppe m.fl.

Erfamøderne med områdets biblioteker har også i 2008 haft indledere udefra med gode diskussioner og fremadrettede oplæg.

### **Kørselsordning**

Kørselsordningen fungerer tilfredsstillende, men kræver mere tid til sortering og af- og pålæsning end beregnet.

### **Opgørelsesmetoder**

#### ***Gennemsnitslønninger:***

Ved beregning af gennemsnitslønninger for de enkelte personalekategorier er anvendt følgende model:

Der regnes for alle kategorier med et årsværk på 1924 timer inkl. pension m.v.

De anvendte timelønninger er:

AC = 227 kr., HK (Udlånsekspektion og teknisk afdeling) = 179 kr., HK (Administration) = 206 kr.,

ledelse = 265 Kr., øvrigt personale = 169 kr..

### ***Anskaffelse og vedligeholdelse***

Ved hvert materialevalgsmøde vurderes ved et kvalificeret skøn, hvilke titler, der er overbygningstitler, og det samlede beløb opgøres efter hvert møde. Der foreligger detaljeret oversigt over indkøbet af de enkelte materialekategorier. Der er anvendt et kvalificeret skøn over timetallet. Der er anvendt 1183 HK-timer og 514 AC-timer.

### ***Lånesamarbejde og formidling***

Der er anvendt et kvalificeret skøn over de anvendte 402 AC-timer og de 1953 HK timer.

### ***Informationstjeneste***

Der er anvendt et kvalificeret skøn over de 318 AC-timer.

### ***Råd og vejledning***

Der er dels anvendt direkte tidsregistrering på enkelte områder f.eks. kursustilrettelæggelse og undervisning, dels anvendt et kvalificeret skøn over timetallet. Der er anvendt 531 AC-timer, 40 HK-timer samt 100 ledelsestimer.

### ***Samordning af folkebiblioteksarbejdet***

Der er anvendt et kvalificeret skøn over de anvendte 693 AC-timer, 56 HK-timer samt 206 ledelsestimer.

### ***Kørselsordning***

Den faktiske beregnede udgift er: udgifter til sortering, administration af opkrævning af betaling for kørsel hos centralbiblioteksområdets biblioteker samt kontakt til Styrelsen for Bibliotek og Medier, firmaet Landstrygeren og centralbiblioteksområdets biblioteker og uddannelsesinstitutioner.

### ***Generel ledelse og administration***

Udgifter forbundet med generel ledelse og administration er beregnet som en procentsats af konti på det samlede driftsbudget. Der foreligger detaljeret oversigt over udgifter til GLA.

Guldborgsund-bibliotekerne, 7. april 2009

Eva S. Larsen  
Vicestadsbibliotekar

## **Bilag, som foreligger på Guldborgsund-bibliotekerne**

Skemaer med baggrundsberegninger på formål

Regnskab 2008 for Centralbiblioteksfunktionen – udtræk af det samlede årsregnskab for biblioteksvæsenet

Regnskab på formål

Antal årsværk i CB-funktionen i 2008

Gennemsnitslønninger (3 oversigter)

Skema over generel ledelse og administration

"Det mener vi om Centralbiblioteket 2008" – Tilfredshedsundersøgelse

"23 ting" – rapport over projektføreløbet